

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

INFORMACE ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 8. VII. 2017

Historická dohoda o zákazu jaderných zbraní – vítězství humanity

Dne 7.července 2017 byla v New Yorku na konferenci OSN přijata *Smlouva o zákazu jaderných zbraní*. Stalo se tak po sedmi desítkách let snah Červeného kříže. Jde o přelomovou událost.

Konference OSN ke sjednání právně závazného instrumentu o zákazu jaderných zbraní vedoucího k jejich úplnému odstranění na svém závěrečném zasedání konaném 15.6.-7.7.2017 v New Yorku schválila text Smlouvy o zákazu jaderných zbraní. Ze 193 členských států OSN hlasovalo celkem 122 zemí pro, 1 proti (Nizozemí) a 1 stát se zdržel hlasování (Singapur).

O přijetí zákazu jaderných zbraní, které dosud představovaly jedinou zbraň hromadného ničení nezávanou speciální smlouvou, usilovalo dlouhodobě Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, a to v podstatě od prvního použití jaderných pum v r. 1945.

[Hirošima 1945, foto © ICRC]

Červený kříž zdůrazňoval zejména humanitární následky použití těchto zbraní, současně zastával vždy názor, že jejich použití obecně odporuje mezinárodnímu humanitárnímu právu, což mj. potvrdil i Mezinárodní soudní dvůr v r.1996 (o jaderných zbraních a humanitárním právu více [zde](#)).

Přijetí speciální smlouvy je přelomovou událostí. Podle prezidenta Mezinárodního výboru Červeného kříže (MVČK) P. Maurera učinil 7.7.2017 svět historický krok k delegitimizaci těchto nerozlišujících a nelidských zbraní, což je zásadní pro jejich budoucí úplné odstranění. Smlouva je důležitým vítězstvím humanity.

MVČK se aktivně podílel na jednáních o zákazu jaderných zbraní na půdě OSN. Prosazoval, aby smlouva uznala katastrofální humanitární důsledky a aby obsahovala jasný a nepochybný zákaz jaderných zbraní. Smlouva přijatá v pátek tyto cíle naplnila. Poskytuje dále základ pro nešíření jaderných zbraní a vytváří cestu k jejich odstranění.

Podle vedoucí Oddělení zbraní MVČK, K. Lawandové, smlouva stigmatizuje možné použití jaderných zbraní. Upozornila však, že její přijetí samo o sobě svět jaderných zbraní nezavírá, k tomu je třeba dalšího kolektivního úsilí.

MVČK, spolu s ostatními složkami Mezinárodního hnutí ČK&ČP zahájil snahu o zákaz jaderných zbraní již v září 1945. Lékaři MVČK byli již v srpnu 1945 konfrontováni s nehumánními následky jejich použití, Japonský Červený kříž dosud ve dvou nemocnicích léčí 10.687 osob postižených radiací, a to včetně dalších generací... To dokazuje, že účinky jaderných zbraní nejsou omezené v prostoru, ani v čase, jak potvrdil Mezinárodní soudní dvůr v r. 1996. Jde o zbraně, které mohou ohrozit existenci lidstva. Závazek jaderné zbraně nešířit a přijmout kroky k jejich úplnému odstranění již obsahuje stávající Smlouva o nešíření jaderných zbraní, která zůstává pilířem jaderného odzbrojení.

O svolání konference, která smlouvu přijala, rozhodlo Valné shromáždění OSN dne 23.12.2016. Jednání o smlouvě se zúčastnila velká většina států světa, nikoli však jaderné mocnosti ani státy „pod jaderným deštníkem USA“ včetně České republiky. Tyto státy MVČK vyzývá, aby neprodleně podnikly prozatímní kroky ke snížení rizika jejich použití a snížily roli jaderných zbraní ve svých vojenských doktrínách a plánech.

- [Text Smlouvy o zákazu jaderných zbraní ze dne 7.7.2017](#)
- [Přehled hlasování členských států OSN o smlouvě](#)
- [Rezoluce Rady delegátů ČK&ČP z r. 2011](#)

Smlouva bude k podpisu otevřena všem státům od 20.9.2017 v sídle OSN v N.Yorku. Vstoupí v platnost po té, co ji ratifikuje alespoň 50 států. MVČK a národní společnosti Hnutí ČK&ČP budou celosvětově podporovat její ratifikaci.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK